

Fagylalt — nagy választékban

Üzemavatás Szegeden

Volt, aki vívizűnek tartotta, mások azt mondták, semmi íze nincs, magyarul: rossz. A fagylaltotól van szó, minőségét nemcsak a szege-di lakosság sérelmezte, a nyári csemege a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalatnak is sok gondot okozott. Az elmúlt években 30 százalékkal csökkent a fagylalt forgalma.

Hálózatfejlesztési programjának keretében a vállalat tavaly ősszel — saját tervezésben és saját kivitelezésben — hozzájárított a Palánk bisztró átalakításához. Pontosabban szólva, fagylaltüzemet hoztak létre a bisztró helyén. A 280 négyzetméter alapterületű helyiségben három, nagyméretű hűtőkamrát helyeztek el, korszerű gépeket vásároltak. Az átalakítás közel 2,6 millió forintba került, ebből 2 millió forintot a megyei tanács

végrehajtó bizottsága biztosított.

Naponta tíz-tizenöt mázsa hagyományos tejes- és gyümölcsfagylaltot tudnak előállítani az új üzemből, egy korszerű hűtőkocsi segítségével innen látják el jó minőségű fagylalttal a vállalat 12 kiemelt, nagy forgalmú üzletét. A fagylaltüzemben közvetlen értékesítésre is van mód; a tetszősen kialakított, vasárnap is nyitva tartó cukrászdában — bejárata a Victor Hugo utca felől van — hamarosan nagy választékban kínálnak fagylaltot, tejszínes süteményeket és üdítő italokat.

A fagylaltüzemet tegnap, hétfőn délelőtt Dékány László, a vállalat igazgatója adta át rendeltetésének. Az avatáson részt vett Farsang Lászlóné dr., a megyei tanács vb. kereskedelmi osztályának vezetője is.

Könyvheti előzetes

Sokszínű, gazdag programmal rendelkezik meg idén is az ünnepi könyvhetet. Május 26. és június 3. között szerte az országban könyvtárak nének ki a földből, s író-olvasó találkozók, irodalmi estek, az iskolákban rendhagyó irodalomórák sora tiszteleg a könyv, a könyvek hatalma előtt.

Tegnap a Hazafias Népfőnt megyei könyvtárát bizottsága tartott tájékoztatót az ünnepi könyvhet előkészületeiről. Szegeden már május 25-én megkezdődnek a rendezvények, s június 3-ig szinte nonstop program várja az olvasókat. Az ünnepélyes megnyitó május 26-án délelőtt 11 órakor lesz a könyvtárává változott Károly utcában. Idén először szovjet írókat látnak vendégül a Somogyi-könyvtárban, ahol az immár hagyománynak számító könyvvetési kiállítás is megrendezik, ezúttal Csóhány Kálmán grafikáiból és könyvillusztrációiból. A város és egyben Csongrád megye vendége lesz Fekete Gyula, aki 28-án és 29-én író-olvasó találkozókon és rendhagyó irodalomórákon vesz részt — természetesen dedikál is. Szegedre látogat még Varga Domokos, Veress Miklós, Bárdos Pál és Fenékel Judit is. A város írói közül Annus Józseffel, Baka Istvánnal, Dér Endrével, Polner Zoltánnal, Simai Mihállyal és Tóth Bélával találkozhatnak az olvasók. Május 30-án este 7 órakor a Bartók Béla Művelődési Központban (Köz) — Élet és Irodalom címmel az Élet és Irodalom főszerkesztőjével és munkatársaival rendeznek beszélgetést.

Újdonságnak számít, hogy a könyvtárban amatőr színjátszó együttesek lépnek fel, többek között a Minerva színpad és a Bartók gyermekszínpad. Jó néhány üzemből szerveznek író-olvasó találkozókat, s a peremkerületi fiókkönyvtárak és művelődési házak is vendégül látják az ünnepi könyvhet személyes főszereplőit: az írókat.

A népfrontnál

Tanácskozás a munkaerő-gazdálkodásról

Tegnap, hétfőn Szegeden, a megyei népfőntszékházban ülést tartott a Hazafias Népfőnt Csongrád megyei bizottsága mellett működő gazdasággazdasági és társadalmi bizottság. Dr. Márton Sándor elnök megnyitja után dr. Csányi Máttyás, a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága munkaügyi osztályának vezetője szóbeli kiegészítőt fűzött a megye munkaerőhelyzetéről szóló tájékoztatóhoz. A vita után Harmat József, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa közgazdasági osztályának vezetője a személyi jövedelemadók célkitűzések megyei alakulásáról adott tájékoztatót.

A létszámstop feloldása után tavaly Csongrád megyében emelkedett a nem fizikai foglalkozásúak száma. A vállalatok éves létszámfejlesztése meghaladja a rendelkezésre álló munkaerő létszámát. Az elmúlt esztendőben közel 20 százalékkal nőtt a vállalatok bejelentett munkaerőigénye. A létszámtervezés elmaradt a vártól, mivel nem reálisnak mérik fel az igényeket. A középtávú munkaerőtervek többsége nélkülözi a tényleges szükséglet felsorolását, a normaórákon alapuló tervezést, és a munkaerőforrás elemzését.

Az ötödik ötéves terv első két évében az iparban csökkent a létszám. A nehézipar, elsősorban a gépipar részarányának növekedése és a könnyűipar folyamatos csök-

kenése révén arányosabbá vált a megyei ipar szerkezete. A fejlesztésekből a nehézipar részesedése a legnagyobb arányú, több mint 70 százalék. (Az élelmiszeripar 16, a könnyűipar 13.) Ez az átállás létszám-átcsoportosításokat tesz szükségessé. A nehézipar részarányának növekedését a többi ágazatból felszabaduló és átcsoportosított munkaerők révén biztosítják. A termelés 6-8 százalékos növekedését a belső tartalékok feltárásából, valamint a jó üzem- és munka-szervezéstől várják. A terv-időszak végére várhatóan 1,5-2 százalékkal emelkedik az iparban dolgozók száma.

Az építőipar az egyik leggyorsabban fejlődő ágazat. Közel ezer emberre számítanak, amikor a létszámnöve-

lésre gondolnak. Az építőiparban 12 százalékos a nők aránya, legalacsonyabb az iparágak között. Talán ezért is gond a szakmunkás-utánpótlás. A szak- és szerelőipari területeken nagyarányú a munkaerőhiány. A gépészet továbbfejlesztése, az építőipari technika és technológia korszerűsítése, új anyagok és szerkezetek alkalmazása segítené a gondokon. A szakemberképzésben is vannak hiányosságok.

A mezőgazdaságban kevés a szakmunkás, ezért a jövőben napirenden szerepel a mezőgazdasági szakmunkásképzés. A termelési rendszerek elterjedése is ezt kívánja. Evente 300-400 általános iskolát végzett diák választja megélhetési forrásának a mezőgazdaságot. A jövőben a népfőntaktivistáknak is jobban részen kell lenniük, hogy presztízst legyen a növénytermesztő, állattenyésztő szakmának.

Az otthoni tennivalók könnyítésére bővült a szolgáltatóipar, s ez a terciár-ágazat növekedését okozta. Csongrád megyében az összes foglalkoztatottakhoz viszonyított arány 31,5 százalékról 34,5 százalékra „ugrott”. A létszámemelkedés a többi ágazat rovására történt.

A városok közül Szegeden és Hódmezővásárhelyen a legfejlettebb az ipar, és ennek révén itt a legmagasabb a foglalkoztatottsági színvonal. A munkaképes korúak közel 80 százaléka dolgozik.

A tanulmányaikat befejező fiatalok adják a munkaerő-szükséglet utánpótlásának nagyobb részét. Elhelyezkedési problémák csak a gimnáziumi végzettségű fiataloknál tapasztalhatók, mivel többségük fizikai munkát nem vállal. Evente a megyéből közel 1500-an járnak felnőtt fejjel iskolába, tanfolyamra.

A munkaerő-gazdálkodás tervszerűségének, összehangolásának növelésére két éve új munkaközvetítő rendszert vezettek be. Kategóriába sorolták a vállalatokat és kötelezővé tették a közvetítést a fizikai munkavállalásnál. Tavaly a megyében több mint 11 ezren vállaltak így munkát. Közülük 2439-en első munkabálopók voltak.

A tegnapi ülésen a hozzászólók többsége megállapította, javult az elmúlt években a munkaerő-gazdálkodás, de akad még tennivaló. A lehetőségek reális felméréseivel a gépészet, a kapun belüli munkanélküliség megszüntetésével, az okos munkaszervezéssel javíthatók a hiányosságok, megszüntethetők az egyenlőtlenségek.

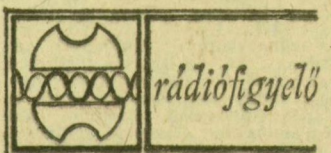
Baker hadnagy és csapata

Tessz mindenki a dolgát, ugyebár. A sofőr autót vezet, az író ír, az énekes énekel. Nyilván mindegyiknek, a maga módján, a maga dolga legfontosabb a világon. Mind ez így van rendjén. Az efféle közterek — általában a közterek — nemcsak azért veszélyesek, mert jócskán le-tapostott alapigazságokat tesznek szinte felismerhetetlenül lapossá; azért is, mert kárteknő, fehér-fekete egyszerű-sítésekkel igyekeznek apró-pézzsre váltani a bonyolultat, összeszabdalni a jelen-ségek szétterülő szövetét.

A név: Josephine Baker — dalain túl manapság legfeljebb az ötvenes évek végének újsághasábjából barna-sárga színű fényképeket idéz, egzotikus arcú néger nőt, aki egyedülálló különként tizenkét különböző nemzetiségű örökbefogadott gyermekével pompázik a többi nyugati pletykasztrár között. A múlt héten, szombaton este a Petőfi rádióban hallott műsor előtt csak a címre pillantva nemigen gondolhattunk volna még rá sem: „Baker hadnagy. Dallos Szilvia eseményjátéka.” Megint valami háborús-kalandos rádiójáték?

A legújabbknek a témát illetően tulajdonképpen igazuk is lett. Valóban háborúról és kalandokról hallhattunk — csak éppen egy enyhén szólva nem mindennapi erkölcsi érzékkel rendelkező énekes-táncosnő életének mozzanatait kerestük. Aki divatot kreált és a Szabad Franciaország-mozgalom katonája, kint az idegen hódítás elleni harcban becsületrendet kapott, s Baker hadnagy lett. Aki szó szerint értette, amit mondott: „Mindig is jobban szerettem játszani a színpadon, mint páholyból nézni az előadást.” Bizonyára, mint minden ösztönös próféta, illuzionista is volt. De álmait igyekezett átültetni a valóságba.

Ha nem is lehet azt mondani, hogy Josephine Baker teljesen egyedülálló jelenség volt (elég Marlene Dietrichre utalni), látszólag még sincs Baker hadnagnak csapata. Legalábbis a hasonló foglalkozásúak körében. Am szerencsére távolról sem ilyen egyértelmű a helyzet. A gondolkodni kezdő embertől már csak néhány lépéstől ez a hadnagy modell. Az a futballista, aki tudja magáról, hogy nem egyéni modern glóriátörő, az az énekes, aki tisztában van népszerűségével járó felelősségével, akár nyílt politikai állásfoglalásról, akár egyszerűen tiszte-

séges életéről van szó: nem áll messzire a felvételtől Baker hadnagy csapata.

Miről is énekel Josephine Baker? Örömről, bánatról, szerelemről, álmokról. Az eseményjáték kapitánya mondta, aki Josephine-t szolálmak erejével kell győzelemre vinni.

Nemcsak a franciákat.

Domonkos László

Beszélni nehéz

A jégkorong-világbajnokságra tekintettel rendkívüli adásnap volt hétfőn: két meccs közé ékelődött Varga László dokumentumfilmje, a Perújrafelvétel. Amiről szó volt a filmben, az is érdekes és tanulságos volt, de az a téma, amelyet a történet ürrőg, tulajdonképpen szavak nélkül érzékeltünk — még inkább.

Egy megkeseredett ember „sztorija”, azok az események, amelyek sértett magányba kényszerítették, abban a pillanatban válnak a nézőknek érdekessé, amikor kiderül: bárkivel megtörténhetett volna. Tomasovszky János, volt nyírségi lakosnak, tanyai kollégium- és iskolaelőítónak, „a falu motorjának” nem volt elég, hogy jó pedagógus. „Eltalálta”, hogy a rozzant régi helyett új iskolát és kollégiumot épít a kétezres lélekszámú faluban. Együtt mind azokkal, akik hajlandók segíteni, akiket meg tud győzni arról, hogy muszáj segíteni.

El tudják képzelni mennyi szervezés, törődés, lótas-futás, kemény munka és felelősség kell manapság az ilyesfajta vállalkozáshoz? Még annál is több! Nos, az épületek — az iskola emeletes! — ma is állnak, laknak és tanítanak a helyiségekben, de a „főépítő” már nem lakik a helységben. Könnyű lenne azt mondani, belebukott, mert erején felül akart. Való igaz, a társadalmi munkában készült épületek-

nek mindenféle műszaki, látható és rejtett hibájuk van. Egyszer nem győzték kivárni a tervet, mások azt hitték az építők, elég a saját tapasztalati úton szerzett szakértelmük. Lelkesek, dolgozók és jószándékúak voltak, de igazából csak azt tudták: kell a kollégium, meg az iskola. Indult a vizsgálat, meggondolkodtatta a döntésre hivatottakat a tényanyag, felelősségteljes töprengés után a végeredmény: a bezárkózott, világból kiábrándult építő változhatatlan, keserű magánya. Lehet szavazni, ki oldalán az igazság; a film tartózkodott. Okkal, végül is minden eldőlt már, okulásul pedig maga a mese legyen elég, kinek-kinek.

A filmkészítőknek azonban megállította a „mesemondásban” néhány mondat. „Nekünk lett volna mondanivalónk, de hát minket nem kérdezett meg senki. És én nem is nehezteltem ezért! Nincs nekünk ehhez közeünk...”, mármint a „főépítő” elmozdításához — mondta a falubeli asztalos, aki évekig „társadalmi munkázott” az iskoláért...

Milyen a természete a némaságnak, amelybe akkor burkolózzunk, ha „főlsőbb helyről” kezdik intézni, ami bennünket is érint? Mennyi idős lehet a beidegződés; ne szólj szám, nem fáj fejem; meg: hiába is jártatnám, úgyis annak lesz igaz, aki „feljebb való”. Vagy talán azért „nincs nekünk ehhez közünk”, mert a vélemény-

Díjak balesetmentes közlekedésért

Vasárnap a Fáklya moziban a megyei közlekedésbiztonsági hét egyik záróeseményeként került sor a „Vezess baleset nélkül” versenymozgalom értékelésére, amelyet hivatásos gépkocsivezetők, illetve vállalatok részére rendez — immár hagyomány-

osan — a Csongrád megyei Közlekedésbiztonsági Tanács. A Vezess baleset nélkül versenymozgalom vasárnap kihirdetett eredménye: I. kategória (1-15 gépjárművel rendelkező vállalatok): 1. baksi Bolgár—Magyar Barátság Tsz., 2. FIM Alföldi Porcelángyár, 3. Metripont Mérleggyár. II. kategória (16-50 gépjármű): 1. Dél-alföldi Pincegazdaság, 2. DEFAG, 3. Országos Mentőszolgálat Csongrád megyei Szervezete. III. kategória (50 jármű felett): 1. Szegedi Szalámigyár és Húskombinát, 2. NKPV szegedi üzeme, 3. Tejipari Szállítási Szolgáltató és Készletező Vállalat hódmezővásárhelyi kirendeltsége. Az első három helyezett oklevelet és emléklapokat kapott, míg a győztesek a Csongrád megyei Közlekedésbiztonsági Tanács vándorzását is elnyerték. A díjakat dr. Császár Károly, a megyei KBT elnöke adta át. A helyezést elértek kívül sok vállalat külföldi képviselője is megjelent a balesetmentes közlekedő gépjárművezetőit.

S. E.

Szegedi diáksikerek

Az idei iskolai évben is nagy érdeklődés kísérte a Magyar Mezőgazdasági Múzeum „Hazánk mezőgazdasága diákszemmel” című pályázatát. A pályázatra 4800 pályamunka érkezett be, ebből 4210 volt az általános iskolai, 590 pedig a középiskolai tanulóé. A beérkezett középiskolai tanulók pályázatából 95 részesült díjazásban, jutalmazásban. A meghirdetett 10 témakörből öt esetben nyerte el szegedi tanuló az első díjat. A Radnóti gimnázium tanulója az ideén is kiemelkedően jól szerepelt, s az idei tanévben is megnyerték a Mezőgazdasági Múzeum fődíját.

A szegedi tanulók eredményei a következők:

I. díjasok: Bíró Erzsébet, Szalay Kornélia, Gajdán Ágnes, Hegedűs Csaba (Radnóti

gimnázium), Darócz Mária (Ságvári Endre Gimnázium). II. díjasok: Novák Szabolcs, Tatár Márta, Ágósi János, Szarka Szilárd, Kis Rita, Farkas Csilla, Lovász Erika, Józsa Adrienne (Radnóti gimnázium), Sípos Miklós (Ságvári gimnázium). III. díjasok: Füredi Ildikó, Baksa Zoltán, Nagy András, Rakusz Ágnes, Lőrincz Magdolna (Radnóti gimnázium). Jutalomban részesültek: Koltics György, Kovács Ildikó, Laczó Pál, Tar Anikó, Bartos Andrea, Varga János, Deák Mária, Kiss Rita, Kohajda Brigitta, Gárgyán Ildikó, Gárgyán Éva, Lele József, Schneberger Etelka, Szabó Agnes, Szabó Gabriella és Horváth Zsók Andrea, valamint a Radnóti gimnázium tanulója.

A napokban hirdették ki az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny eredményeit. A szegedi iskolából az ideén is sok tehetséges tanuló vett részt a versenyben, azonban — néhány szaktanár nem kis meglepetésére — a tanulók közül a vártnál kevesebb jutott be a döntő fordulókba. Eredményesen szerepeltek a szegedi tanulók közül: Matematika. II. díj: Hajnal Péter III. osztályos tanuló (Radnóti gimnázium, tanára: dr. Bánfalvi Józsefné). Országos nyelv (általános tantervű): Ördög Éva 9. helyezett (Ságvári gimnázium, tanára: dr. Csúpor Istvánné). Biológia (általános tantervű osztály): Pávó Imre IV. osztályos tanuló (Ságvári gimnázium, tanára: dr. Horváth Józsefné).